

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Bioetyka
Prowadzący	
Wydział	Wydział Biologii i Nauk o Środowisku
Kierunek	Biologia
Poziom studiów	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	-
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki biologiczne
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	I
Semestr	I
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	BI2_W09
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład kierunkowy
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Podstawowe pojęcia filozoficzne, etyczne oraz podstawy biologii i genetyki człowieka.
Opis i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie z kryteriami i zasadami umożliwiającymi ocenę istniejących problemów bioetycznych w obszarze biomedycyny, które mogą stać się problemami w przyszłej praktyce zawodowej związanej z zawodem biologa. Bioetyka jest dziś najszybciej rozwijającą się dziedziną wiedzy. Upraszczając nieco powiemy, że jest ona refleksją filozoficzną nad zagadnieniami współczesnej biomedycyny a jej głównym zadaniem jest ocena etyczno-prawna podejmowanych decyzji i działań w kwestiach dotyczących życia i zdrowia człowieka. Ze względu na swoją interdyscyplinarność podejmuje ona dialog z wieloma innymi dziedzinami, do których należą m.in. medycyna, biologia, prawo, socjologia, psychologia a nawet nauki lingwistyczne. Stąd ważne jest, aby wiedza na temat

	bioetyki, w szczególności jeżeli kierujemy ją do studentów nauk biologicznych, została przedstawiona w sposób usystematyzowany, a prezentowane w jej ramach zagadnienia odzwierciedlały rzeczywiste zapotrzebowanie.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć: Wykład kierunkowy	Liczba godzin
1.	Wstęp. Informacje o wykładach. Czym zajmuje się bioetyka? Podmiot i przedmiot bioetyki.	2
2.	Historia refleksji nad skutkami badań naukowych. Początki bioetyki. Bioetyka jako nauka filozoficzna. Sposoby uprawiania bioetyki i główne pryncypia.	4
3.	Bioetyka współczesna a praktyka nauki. Refleksja nad wpływem człowieka na przyrodę. Bioetyczny minimalizm. Kierunki rozwoju. Ku bioetyce godności.	2
4.	Problemy etyczne badań na zwierzętach.	2
5.	Instytucjonalizacja i globalizacja bioetyki. Komisje bioetyczne, narodowe komitety etyczne, udział organizacji NGO.	2
6.	Etyka prowadzenia badań klinicznych z udziałem ludzi – aspekty etyczne i prawne. Szpitale komisje etyczne.	3
7.	Transplantologia. Problemy etyczne dawstwa organów. Definicja i stwierdzenie śmierci klinicznej. Dawcy żywi i martwi. Stan prawny w Polsce.	2
8.	Eugenika. Historia i współczesne problemy z pogranicza eugeniki. Terapia genowa. Planowanie cech dziecka.	2
9.	Problematyka embrionu ludzkiego w kontekście rozrodu wspomaganego medycznie i macierzyństwa zastępczego. Badania prenatalne. Aborcja. Środki wczesnoporonne. Inne metody planowania rodziny.	2
10.	Eutanazja na życzenie. Rezygnacja z uporczywej terapii.	2
11.	Bioetyczne aspekty współczesnych uzależnień. Uzależnienie od internetu, portali społecznościowych, tel. komórkowego, pracy i zakupów.	2
12.	Współczesne techniki transgenizacji roślin i zwierząt. Problemy etyczne wytwarzania i używania organizmów GMO.	2
13.	Sztuczna inteligencja. Wpływ tej technologii na ludzi i przyrodę.	2
14.	Egzamin.	1
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <i>Absolwent...</i> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
BI2_W09	Absolwent zna i rozumie definiuje fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji: ekonomiczne, społeczne, prawne i etyczne związane z naukami biologicznymi, wylicza i opisuje formy pozyskiwania funduszy na badania oraz omawia zasady tworzenia projektów badawczych.	Student definiuje fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji: ekonomiczne, społeczne, prawne i etyczne związane z naukami biologicznymi, wylicza i opisuje formy pozyskiwania funduszy na badania oraz omawia zasady tworzenia projektów badawczych.	Egzamin sprawdzający

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład oparty na prezentacji multimedialnej, ilustrujący problematykę bioetyki.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	40/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	5	
praca własna	przygotowanie do kolokwium	20	20/1

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Egzamin pisemny (90 minut). Skala ocen od 2 do 5.

Skala ocen:

100-94% - 5

93-88% - 4,5

87-80% - 4

79-70% - 3,4

69-60% - 3

59 i mniej - 2

Po każdym wykładzie będą podane pytania dotyczące treści wykładu (1-4, w sumie około 30). Na egzaminie student dostanie kartkę z trzema losowo wybranymi pytaniami z tego zestawu (inne dla każdego studenta), na które powinien odpowiedzieć, pisząc krótki esej (0.5 – 1 strony odpowiedzi na każde pytanie). Każda odpowiedź będzie punktowana w skali 0-10 punktów. Suma punktów będzie podstawą oceny końcowej. Egzamin poprawkowy będzie miał tę samą formę.

W zakresie wiedzy, student:

Na ocenę 2 nie spełnia wymogów stawianych mu w efektach przedmiotowych.

Na ocenę 3 spełnia w stopniu podstawowym wymogi stawiane mu w efektach przedmiotowych.

Literatura obowiązkowa

1.	Bioetyka. Weronika Chańska, Joanna Różyńska (red.), Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
2.	Edmund Kowalski, Osoba i bioetyka, Kraków 2009.
3.	W. Bóloz, Bioetyka i prawa człowieka, Wyd. UKSW, Warszawa 2007.
4.	Badania na embrionami ludzkimi w świetle etyki i prawa, Ewa Podrez, Tomasz Stawecki (red.), Wyd. UW, Warszawa 2012.
5.	Casare Guerreschi, Nowe uzależnienia, Wyd. Salwator, Kraków 2010.
6.	Badania naukowe z udziałem ludzi w biomedycynie. Standardy międzynarodowe, Joanna Różyńska, Marcin Waligóra (red.), Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
7.	Włodzimierz Galewicz, Antologia bioetyki t. 1 Wokół śmierci i umierania, Wyd. Universitas, Kraków 2009.
8.	Maria Nowacka, Etyka a transplantacje, Wyd. PWN, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca

1.	Maja Grzymkowska, Standardy bioetyczne w prawie europejskim, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2009.
2.	R. Otowicz Etyka życia, Wyd. WAM, Kraków 1998.

3.	Włodzimierz Galewicz, Antologia bioetyki t. 2 Początki życia ludzkiego, Wyd. Universitas, Kraków 2010.
----	---

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)